

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Кафедра маркетингу та УІД
Сумський регіональний центр
інтелектуального розвитку
Українська асоціація маркетингу
Всеукраїнська спілка вчених-економістів**

**Збірник тез доповідей
X Міжнародної
науково-практичної конференції**

**«МАРКЕТИНГ ІННОВАЦІЙ
І ІННОВАЦІЙ У МАРКЕТИНГУ»**

29 вересня – 1 жовтня 2016 року

Суми 2016

ОСОБЛИВОСТІ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ

Біржа як один з видів організованого ринку стала рушієм економічних процесів у будь-якій країні та господарській сфері. Саме тому важливо виділити особливості та характерні риси біржової торгівлі, що виділяють її з поміж інших видів обміну (на основі [1-5]):

1. Біржова торгівля характеризується такими загальними рисами:

- біржа не займається торгово-посередницькою діяльністю, а лише створює для неї умови;
- публічність торгівлі (біржові торги ведуться у присутності всіх членів біржі або з їхнього відома);
- гласність торгівлі (результати біржової торгівлі є відкритими для широкого загалу, дані про них поступають через ЗМІ);
- урегульованість торгівлі з боку держави та громадськості.

2. Як вид організованого ринку біржова торгівля характеризується такими рисами:

- існування затверджених правил торгівлі, розрахунків та постачання активів (товарів, послуг, цінних паперів тощо);
- наявність організації, яка керує роботою ринку;
- концентрація достатньої кількості продавців та покупців у часі та просторі;
- державне регулювання та саморегулювання.

3. Біржова торгівля має такі організаційні особливості:

- приналежність до певного місця та часу (біржові торги проводяться тільки в спеціально відведеному для цього процесу місці (або спеціальному сайті у випадку Інтернет-біржі) та тільки у встановлений час роботи біржі;
- розроблення біржею спеціальних правил торгівлі саме в цій біржовій установі, обов'язкова підпорядкованість ним всіх учасників біржових торгів та покарання за їхнє невикористання;
- торгівля здійснюється найчастіше за допомогою біржових посередників як з боку продавця, так і покупця.

4. Біржова торгівля має такі ринкові особливості:

- операції, що здійснюються на біржі можуть мати виробничо-споживче направлення або спекулятивний характер, оснований на прагненні учасників торгівлі до максимального комерційного успіху;
- концентрація попиту і пропозиції щодо товарів, які реалізуються на біржі.

5. Товарна біржа має такі особливості:

- торгівля здійснюється на основі опису якості та за відсутності самого товару;

- партії, що продаються, є стандартизованими, однорідними та взаємозамінними.

6. Для успішного Інтернет-трейдингу біржова торгівля має володіти такими особливостями:

- постійний доступ клієнта та брокера до необхідної біржової інформації з урахуванням графіку проведення біржових торгів;

- мінімізація ризику для учасників торгів за допомогою спеціальних комп'ютерних технологій та фінансових схем розрахунків;

- використання спеціалізованого програмного забезпечення, спеціально розробленого з урахуванням потреб конкретного біржового майданчика або запозиченого та адаптованого до специфічних проблем вітчизняного ринку.

7. Ф'ючерсна біржова торгівля має такі характерні риси:

- фіктивний характер угод (обмін товарами практично відсутній, а зобов'язання сторін за угодою припиняються шляхом укладення зворотної угоди);

- суворі уніфікація споживчої вартості біржового товару, певна кількість якого представляє біржовий контракт, який використовується у якості носія ціни;

- суворі регламентованість кількості дозволеного до постачання товару, терміну та місця поставки; опосередкований зв'язок з ринком реального товару переважно через біржове страхування (хеджування), а не через поставку товару;

- знеособленість угод та замінність контрагентів за ними (так як вони укладаються не між конкретним продавцем та покупцем, а між ними та розрахунковою палатою, яка виступає гарантом виконання зобов'язань).

1. Берлач А.І. та ін. Організаційно-правові основи біржової діяльності: навч. посібник / А.І. Берлач, Н.А. Берлач, Ю.В. Ілларіонов. – К.: Фенікс, 2000. – 336 с.

2. Биржевое дело : учебник / под ред. Г.Я. Рехго. – М. : Финансы и статистика, 2003. – 272 с.

3. Биржевое дело / Под редакцией В.А. Галанова, А.И. Басова. – М. : Финансы и статистика, 2003.

4. Раровська В.В. Біржова діяльність : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.В. Раровська, Л.А. Останкова, С.Е. Акопов. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 144 с.

5. Сохацька О.М. Біржова справа / О.М. Сохацька. – Тернопіль: Карт-бланш, К.: Кондор, 2008. – 632 с.